

Központi Elszámolóház és Értéktár (Budapest) Zrt.

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL

a 2013. évi auditált adatok alapján

(a 234/2007. (IX.4) Kormányrendelet alapján nyilvánosságra hozandó információk)

BEVEZETÉS

A Központi Elszámolóház és Értéktár (Budapest) Zrt. (továbbiakban: KELER) jelen dokumentummal a vonatkozó időszakban, vagyis 2013-ban hatályos, hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. Törvény (Hpt.) 137/A §-a által előírt nyilvánosságra hozatali követelményeknek kívánt eleget tenni azért, hogy a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (IX.4.) Kormányrendelet előírásait, illetve a belső szabályzatot figyelembe véve 2013. december 31-re vonatkozóan számot ad a szakosított hitelintézet kockázatkezelési tevékenységéről, illetve tőkekövetelményének alakulásáról.

A dokumentumban található adatok minden esetben a magyar számviteli szabályok szerint (MSzSz) kalkulált értékeket jelentenek, a 2013. december 31-re vonatkozó auditált beszámoló alapján.

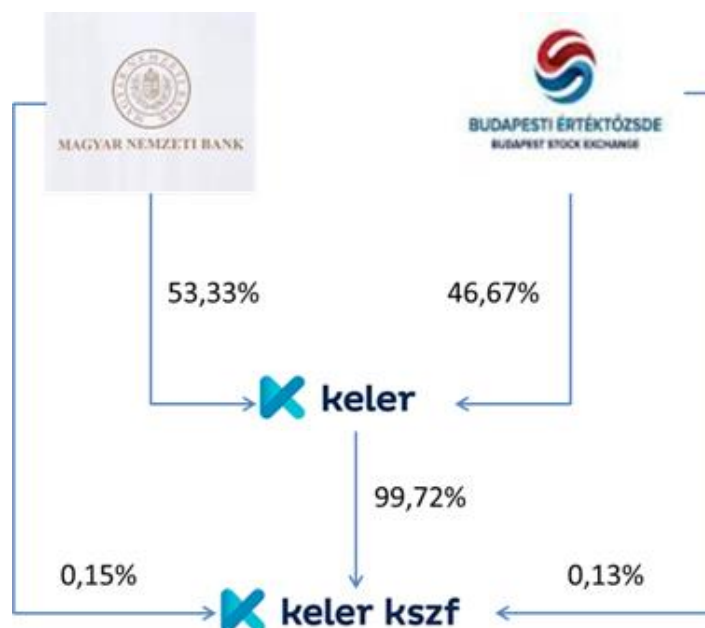
2014. január 1-től a KELER megváltozott jogszabályi környezetben tevékenykedik. A 1996. évi CXII. törvényt felváltotta a 2013. évi CCXXXVII. törvény (új Hpt.), illetve Magyarországon is közvetlenül alkalmazandó az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról (CRR).

Az új Hpt.-nek és a CRR-nek való megfelelést a KELER a szükséges szabályzatok módosításával és a tőke megfeleléshez kapcsolódó számítások módosításával biztosítja. A tevékenységi kör és az eszközportfólió egyszerűségéből adódóan a változások nem érintették jelentősen a KELER működését, sem tőke megfelelését.

KELER csoport tulajdonosi struktúrája

A KELER csoport a vonatkozó időszakban a Hpt. 90. §-a alapján nem tartozott összevont alapú felügyelet alá.

A KELER csoport 2013. december 31-én fennálló tulajdonosi struktúrája, működési modellje a következő:

A KELER KOCKÁZATKEZELÉSI ELVEI, MÓDSZEREI

A kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók

A KELER a KELER KSZF-fel kötött kiszervezési szerződés alapján kiszervezi a kockázatkezelési feladatok elvégzését, ezért a kockázatok azonosítását, mérését, figyelemmel kísérését a KELER KSZF Kockázatkezelési Osztálya látja el. A kockázatkezelési kérdésekhez kapcsolódó felelősség és döntéshozatal továbbra is a KELER Kockázatkezelési és Gazdasági Igazgatójánál maradt. A Kockázatkezelési és Gazdasági Igazgató jóváhagyása mellett a KELER KSZF Kockázatkezelési Osztály feladata a kockázatkezelési alapelvek kidolgozása, a prudens működést biztosító követelmények meghatározása, a kockázatvállalás szabályainak kialakítása, kockázati limitek felállítása és betartásának figyelése, a hitel-, partner-, likviditási-, kamat-, devizaárfolyam-, működési és egyéb kockázatok folyamatos mérése, elemzése.

A Compliance Officer biztosítja a jogszabályokban, belső szabályzatokban, hatósági ajánlásokban, irányelvekben és határozatokban lefektetett elvek és előírások betartását.

A belső kontroll funkciók harmadik elemeként a Belső Ellenőrzési Szervezet a Felügyelő Bizottság szakmai irányítása és ellenőrzése mellett működik. Az ellenőrzési rendszer elemei továbbá a Belső Ellenőrzés szervezetén kívül a folyamatba épített, valamint a vezetői ellenőrzés.

A kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

A kockázatkezelési szabályozás három szintű: az alapelveket a „KELER kockázatkezelési politikája, alapelvei és céljai” c. szabályozó irat fekteti le, a középső szinten található a Kockázatvállalási szabályzat, a Belső tökemegfelelésről szóló szabályzat és a tematikus szabályzatok, s végül az operatív működés szabályait részletesen a KELER KSZF Kockázatkezelési Osztály ügyviteli utasítása tartalmazza. A működési kockázatok kezelése KELER Csoport szinten valósul meg, ezért a kapcsolódó kockázatkezelési feladatokat csoportszintű szabályzatok írják le.

A KELER-ben meglévő kockázatok

A KELER az alábbi, kockázatvállalással járó tevékenységeket folytatja¹:

- kölcsön nyújtása, ideértve az adósságra kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapír megvásárlását is;
- vállalkozásban történő részesedés szerzése,
- adott bankgarancia, bankkezesség,
- más hitelintézetnél betét elhelyezése.

A KELER közgyűlési döntés alapján meghatározott értékben pénzügyi készfizető kezességvállalást biztosít a KELER KSZF Zrt. számára, mely a tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény (Tpt.) szerinti központi szerződő fél tevékenységet látja el, így közvetetten figyelembe szükséges venni a tőzsdei és a szervezett piaci ügyletek garantálásának kockázatát is.

---

¹ a Hpt. 2. számú melléklet III.10.1. pont alpontjaiban foglalt kockázatvállalások közül

A KELER pénzügyi kockázatokat vállal az Általános Üzletszabályzatban (továbbiakban: ÁÜSz) szabályozott alábbi tevékenységeivel kapcsolatban:

- értékpapír kölcsön ügyletek kötése,
- a Deutsche Börse XETRA rendszerében kötött értékpapírügyletekkel kapcsolatban nyújtott elszámolási szolgáltatás,

A KELER egyéb kockázatvállalásaként kell megemlíteni a treasury tevékenységgel összefüggő kockázatvállalást.

A KELER alaptevékenységeit és kiegészítő tevékenységeit a Tpt. és a Hpt. taxatív meghatározzák, az azokkal kapcsolatos prudenciális előírások is a hivatkozott törvényekben kerülnek részletezésre. Így a KELER kockázati étvágya a hagyományos banki kockázatok tekintetében a jogszabályi környezet által erőteljesen visszafogott. A KELER kiemelt intézmény specifikus kockázata a KELER KSZF Zrt. számára nyújtott készfizető kezesség, melynek értéke 2013. december 31-én 4 Mrd Ft volt. A KELER Zrt. készfizető kezességvállalása a Budapesti Értéktőzsdén és az EuroMTS által működtetett MTS piacon kötött garantált ügyleteken túl kiterjed a KELER KSZF Zrt. gázpiac és energiapiac számára nyújtott szolgáltatásaira is. A kezességvállalás a Közgyűlés által 2014. május 28-án meghozott döntés értelmében megszűnik a KELER KSZF Zrt. EMIR szerinti engedélyének megszerzésekor, de legkésőbb a 2015. évi közgyűlés időpontjában.

Kockázattípusonkénti irányelvek

Hitel- és partnerkockázatok

A hitel- és partnerkockázatok körébe sorolható minden olyan (hitel-) kockázati típus, amelynek keretében a KELER-rel szerződéses kapcsolatban álló felek (pl. szolgáltatást igénybe vevő ügyfelek, partnerek) ügyleteik elszámolása tekintetében a hitel-, pénzügyi teljesítés vagy más jogviszonyból fakadó fizetési kötelezettségüket nem tudják a szerződési feltételeknek megfelelően teljesíteni, melynek révén a KELER-nek vesztesége keletkezhet, ideértve minden nemteljesítésből fakadó kockázatot is.

A KELER fő partnerei a KELER KSZF Zrt., a Treasury Osztály partnerei és egyéb természetes és jogi személyek, amelyekkel szemben a KELER-nek pénzügyi követelése lehet, vagy a partner - előzőekben nem említett - pénzügyi vagy egyéb jellegű nemteljesítése a KELER-nek pénzügyi veszteséget okozhat, vagy a KELER működését hátrányosan befolyásolhatja. Az egyéb partnerek között megemlíthetők a KELER KSZF klíringtagjai, valamint azon partnerek, amelyekkel a vállalati működés során kerül a KELER kapcsolatba (pl.: vevők, szállítók, ügyfelek, számlatulajdonosok, szolgáltatók).

A hitel- és partnerkockázatok kezelésére a KELER KSZF Kockázatkezelési Osztálya különböző minősítési rendszereket alkalmaz, limitrendszer alakított ki, valamint folyamatosan monitorozza a KELER kitétségeit.

A hitelezési kockázat I. pilléres tőkekövetelményét a KELER a sztenderd módszer szerint határozza meg. A partnerkockázatok számszerűsítése a Hkr-ben szereplő módszer, illetve a piaci árazás módszere szerint történik.

Piaci kockázatok

A piaci kockázatot a piaci árak mozgásából eredő, a KELER-t érintő veszteségek kockázata jelenti. A piaci kockázat a kamatozó eszközökhöz, részvényekhez, indexhez kapcsolódó kockázatokat jelent,

illetve deviza árfolyamkockázatot és árukockázatot tartalmazhat. A KELER ezek közül kizárólag kamatkockázatot és korlátozott mértékben devizakockázatot fut.

A KELER kamatkockázatának releváns részét a treasury eszközei hordozzák. A kamatkockázat vállalása aktív és tudatos, alapvetően a szabad pénzügyi eszközökkel történő jövedelmező gazdálkodást célozza, de ez nem veszélyeztetheti az alaptevékenységek biztonságos ellátását. Jogszabályi előírások miatt azonban a KELER kereskedési tevékenysége viszonylag korlátozott és a portfóliójában szereplő termékek körének változatossága alacsony, ennek megfelelő összetettségű módszerek kerülnek alkalmazásra a kamatkockázatok mérésére-kezelésére. Egyaránt elemzésre kerül a kamatláb-kockázatok rövid távú jövedelmezőségi, és hosszabb távú, a tőkeértékre gyakorolt hatása. A számítási modellben szerepelnek a meghatározó kereskedési könyvi és a banki könyvi tételek. A KELER sajátosságai miatt elsősorban újraárazási (kamat)kockázattal, indokolt esetben pedig a hozamgörbe kockázattal is számol. A kamatkockázatok kezelésében illetékes operatív testület az Eszköz-Forrás Bizottság.

A KELER számára devizakockázatot csak a saját devizapozíciók (devizaszámla-egyenlegek, esetleg egyéb devizaeszközök/források) jelentenek, a KELER számlákon elhelyezett ügyféltulajdonú deviza árfolyamkockázatát az ügyfelek viselik. A KELER devizaeszközei elsődlegesen a KELER KSZF által a garantált piacain nyújtott, illetve a KELER nemzetközi elszámolási szolgáltatásainak biztonságos és gördülékeny ellátását, valamint kapcsolódó deviza konverzió szolgáltatás biztosítását szolgálják. Minden deviza esetében limitálva van a saját portfólióban tartható állomány nagysága. A devizakockázat mérése historikus elemzésekkel és napi gyakoriságú kockázatotott érték számítással valósul meg.

Az általános pozíciókockázat I. pilléres tőkekövetelményét a KELER a lejáratú alapú módszer szerint határozza meg. Devizakockázatra az elhanyagolható nyitott saját devizapozíció miatt tőkeszükséglet nem kerül meghatározásra az I. pillérben.

Működési kockázatok

A működési kockázat a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nemteljesítése miatt keletkező, eredményt és szavatoló tőkét érintő esemény. A működési kockázatok II. pilléres mérése és kezelése egy KELER Csoport-szintű veszteség-adatbázison alapul, melyet kiegészítenek a szakértői becslések illetve a kulcskockázati indikátorok gyűjtése. A működési kockázatok kezelésére a KELER külön bizottságot állított fel.

A működési kockázat I. pilléres tőkekövetelményét a KELER a BIA módszer szerint határozza meg.

A kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A kockázatmérési és jelentési rendszerek egyrészt a hitelintézeti kockázati köre, másrészt a KELER KSZF Zrt.-nek nyújtott készfizető kezességvállalás kockázataira terjed ki. Így a következő kockázatok tekinthetők relevánsnak a KELER szempontjából, melyek rendszeres mérése, riportolása megvalósul a gyakorlatban:

- Hitel- és partnerkockázatok
- Készfizető kezességvállalás kockázata
- Kereskedési könyvi tételek kamatkockázata

- Likviditási kockázata
- Működési kockázatok
- Nemzetközi elszámolás hitelkockázata
- Stratégiai kockázat
- Saját nyitott devizapozíció devizaárfolyam-kockázata
- Ország-kockázat
- Koncentrációs kockázat
- Banki könyvi tételek kamatkockázata
- Deviza kamatkockázat
- Compliance kockázat
- Modellkockázat
- Elszámolási kockázat
- Reputációs kockázat
- Biztosító nemfizetésének kockázata
- Gazdasági környezet és jövedelmezőség kockázata

A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó fő elvek

A KELER klasszikus kereskedelmi banki hitelezéssel nem foglalkozhat, egyéb tevékenységek esetében a hitelkockázat (partnerkockázat) mértéke elhanyagolható, hitelkockázati fedezeti eszközök nem kerülnek alkalmazásra.

SZAVATOLÓ TŐKE

2013. december 31-én, adatok millió forintban

KOCKÁZATOK FEDEZÉSÉRE FIGYELEMBE VEHETŐ SZAVATOLÓ TŐKE ÖSSZESEN	19 563
ALAPVETŐ TŐKE	22 600
ALAPVETŐ TŐKE POZITÍV ÖSSZETEVŐI	24 046
Cégbíróságon bejegyzett tőke	4 500
Általános tartalék	1 987
Eredménytartalék	15 434
Lekötött tartalék	71
Könyvvizsgáló által hitelesített mérleg szerinti eredmény	1 956
Általános kockázati céltartalék a kockázattal súlyozott kitettség értékek összegének 1,25%-áig	98
ALAPVETŐ TŐKE NEGATÍV ÖSSZETEVŐI	-1 446
Immateriális javak	-1 446
JÁRULÉKOS TŐKE	0
KIEGÉSZÍTŐ TŐKE	0
LEVONÁSOK AZ ALAPVETŐ ÉS JÁRULÉKOS TŐKÉBŐL	-3 037
TŐKEKÖVETELMÉNYEK	2 019
HITELEZÉSI KOCKÁZAT	782
MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT	929
POZÍCIÓ-, DEVIZAÁRFOLYAM ÉS ÁRUKOCKÁZAT	308
Szavatoló tőke többlet a felügyeleti felülvizsgálat előírásainak figyelembevételét követően	17 544

A KELER szavatoló tőkéjének összetétele a 2014. januártól hatályos jogszabályok alapján kis mértékben módosul. Az általános kockázati céltartalék nem számít többé alapvető, csak járulékos tőkeelemnek. A nagyságrendre való tekintettel ez csak elhanyagolható változást okoz a tőkemegfelelésben.

A januártól hatályos előírások alapvetően nem érintették a KELER tőkemegfelelését. Szinte az összes megképzendő tőkepuffer esetében a szabályok fokozatos bevezetést írnak elő. A KELER tőkemegfelelése a végállapotot tekintve is stabil. A napi tőkemegfelelési számításokba beépültek az új szabályok.

TŐKEMEGFELELÉS
Belső tőkemegfelelés (ICAAP)

A KELER a Belső tőkemegfelelésről szóló szabályzatát évente felülvizsgálja, év közben az abban előírt elemzéseket, riportokat folyamatosan elkészíti, előterjeszti.

A hitelintézeti kockázatok belső tőkekövetelményének meghatározásánál a felügyeleti útmutatóban foglalt módszerek kerülnek alkalmazásra.

A KELER az alábbi táblázatban foglalt kockázattípusok esetében dolgozott ki belső tőkekövetelmény számítási módszertant:

Kockázat	Számítás alapja
Kereskedési könyvi kamatkockázat	Kamatérzékenység
Deviza-árfolyamkockázat	Felügyeleti VaR modell
Hitelezési- és partnerkockázat	Saját súlyok alapján az I. pilléres módszerhez hasonlóan
Működési kockázat	Veszteségesemények és önértékelési interjúk eredménye alapján Monte Carlo szimulációval és VaR-ral
Készfizető kezesség kockázata	Az első pillérrel megegyezően
Likviditási kockázat	Stressz helyzetben a finanszírozás felára
Stratégiai kockázat	A stratégiából levezetve, a tervezett realista és pesszimista eredmények különbsége alapján.
Nemzetközi elszámolás hitelezési kockázata	A teljes múltbeli forgalom átlaga alapján

A gazdasági környezet megváltozása és a jövedelmezőség kockázata tőketervezéskor kerül figyelembe vételre, ezen kockázatok minden intézmény esetében relevánsak és figyelembe szükséges őket venni.

További kockázattípusok, melyek relevánsak, ezért rendszeresen elemzésre kerülnek, ám tőkekövetelményt nem határozunk meg rájuk:

- Ország-kockázat
- Koncentrációs kockázat
- Banki könyvi tételek kamatkockázata
- Deviza kamatkockázat
- Compliance kockázat
- Modellkockázat
- Elszámolási kockázat
- Reputációs kockázat
- Biztosító nemfizetésének kockázata

A KELER számára elhanyagolható vagy nehezen számszerűsíthető kockázattípusoknál elsősorban a kockázatok felmérésére, kockázatcsökkentő elemek beépítésére fektetünk hangsúlyt.

A fentiek mellett 2014. január 1-től egy új tőkekövetelmény típus jelent meg. A hitelértékelési korrekciós kockázat (CVA) tőkekövetelménye a KELER esetében a deviza swap ügyletekre kerül meghatározásra, nagyságrendje nem meghatározó.

Hitelezési kockázat

A kitettségi osztályokra vonatkozóan a hitelezési kockázati (Hpt. 76. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti) kategóriák tőkekövetelménye, kitettségi osztályonkénti bontásban

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Tőkekövetelmény
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	187
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	73
Késedelmes tételek	0
Egyéb tételek	522
Összesen	782

A késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatban való megközelítése

A KELER a sajátos értékelési szabályok alapján értékeli és minősíti eszközeit, figyelembe véve a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló és többször módosított 250/2000.(XII.24.) Kormányrendelet 7.sz. mellékletének I. fejezetét. Ennek megfelelően az értékelés és a minősítés kiterjed az alábbiakra:

- hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni pénzügyi és befektetési szolgáltatásból eredő követelésekre, követelésjellegű aktív időbeli elhatárolásokra (bevételek elhatárolások) (a továbbiakban együtt: kintlévőségek),
- befektetési célú tulajdoni részesedést jelentő értékpapírokra (a továbbiakban: befektetések),
- követelések fejében kapott és készletként nyilvántartásba vett eszközökre (a továbbiakban: követelések fejében kapott készletek),
- függő és biztos (jövőbeni) kötelezettségekre (a továbbiakban: mérlegen kívüli kötelezettségek).

Minősítési kategória	Lejárat kategória	Értékvesztés
Problémamentes	15 napnál nem régebbi lejáratú (0-15)	0%
Külön figyelendő	30 napnál nem régebbi lejáratú (16-30)	1%
Átlag alatti	90 napnál nem régebbi lejáratú (31-90)	11%
Kétes	180 napnál nem régebbi lejáratú (91-180)	31%
Rossz	180 napnál régebbi lejáratú (181-)	100%

Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása meghatározására szolgáló megközelítések és módszerek

Értékvesztés elszámolás és visszairás

A KELER minősítési kötelezettség alá tartozó minden eszközt negyedévente minősíti kivéve az üzemvitelével kapcsolatos szolgáltatások igénybevételéhez szükséges tulajdoni részesedéseket jelentő befektetéseit. Ezen befektetések évente kerülnek minősítésre.

A minősítés alapján kerül megállapításra az eszközökre elszámolandó értékvesztés összege, melyet az üzleti területek vezetői, illetve az Ügyletminősítési és értékelési szabályzatban meghatározott esetekben az Eszköz-Forrás Bizottság hagy(nak) jóvá.

A KELER nem határoz meg alsó összeghatárt az értékvesztés „jelentős” mértékére vonatkozóan, a minősítés alapján megállapított értékvesztést minden esetben jelentősnek tekinti.

Az összemérés elvének folyamatos érvényesülése érdekében a minősítési kötelezettség alá eső állományokban két minősítési időpont között bekövetkezett változásokhoz (törlesztés, értékesítés stb.) kapcsolódó értékvesztés állomány a minősített állomány változásával egyidejűleg kerülnek könyvelésre.

Az értékvesztés állomány változásai a könyvelés során, illetve az eredménykimutatásban a következőképpen jelennek meg:

- Értékesítés, leírás és elengedés esetén az elszámolt értékvesztést (az adott eszköz elszámolásnak megfelelő) ráfordításokat csökkentő tételként kell lekönyvelni.
- Abban az esetben, ha az értékvesztéssel érintett állomány csak részben kerül kivezetésre (rész törlesztés, követelés részbeni értékesítése), a kapcsolódó értékvesztést a KELER arányosítással módosítja, tehát csak a megszűnt állományra jutó értékvesztést vezeti ki.
- A tárgyévben elszámolt értékvesztés visszairását a ráfordítások csökkenéseként kell elszámolni.

Az értékvesztés nyitó és záró állományáról, valamint a tárgyévi mozgásokról (elszámolás és visszairás) a KELER a kiegészítő mellékletben ad tájékoztatást.

A KELER a 250/2000.(XII.24.) Kormányrendeletben meghatározott minősítési kötelezettség alá nem tartozó hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok esetében – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök között, illetve a befektetett eszközök között szerepel – értékvesztést számol el, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és – (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó – piaci értéke közötti különbség veszteségjellegű, tartósnak mutatkozik és jelentős összegű.

A forgatási célra vásárolt hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok esetében tartós trend, ha az értékpapírpapír könyv szerinti értéke folyamatosan 12 hónapon keresztül magasabb a piaci értékénél, míg a befektetési célra vásárolt értékpapírok esetében ugyanezen kitétel 18 hónap. A tartós negatív trend bekövetkezése esetén értékvesztés elszámolása szempontjából minden különbség, mely az értékpapírok könyvszerinti értéke és piaci értéke között felmerül jelentősnek minősül. A KELER a tartós negatív trend felmerülésekor a hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírok esetében havonta állapítja meg, és negyedévente számolja el az értékvesztést és az értékvesztés visszairását.

Céltartalék elszámolási szabályok

A KELER a Számviteli törvény, a Hpt., és a 250/2000. Kormányrendelet előírásai alapján negyedévenként minősíti (a negyedév utolsó napján, mint fordulónapon) a mérlegén kívüli tételeit.

A KELER él a Hpt. a 87. § (2) bekezdésében foglalt lehetőséggel és a korrigált mérlegfőösszeg 1,25 százalékának megfelelő mértékben képez általános kockázati céltartalékot.

Abban az esetben, ha a céltartalékolt állomány csak részben kerül kivezetésre, a kapcsolódó céltartalékot a KELER arányosítással módosítja, tehát csak a megszűnt állományra jutó céltartalékot vezeti ki.

A KELER-nél előforduló lehetséges céltartalék típusok a következők:

- a Hpt. a 87. § (2) bekezdésében foglalt lehetőséggel élve általános kockázati céltartalék;
- nyugdíjra és végkielégítésre képzett céltartalék: a Számviteli törvény 41. § (1) bekezdése szerinti céltartalék;
- függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék: a Hpt. 87. § (1) bekezdése alapján, az Ügyletminősítési és értékelési szabályzatban meghatározott mértékben a mérlegen kívüli tételekre képzett céltartalék;
- egyéb céltartalék:
  - a várható jelentős és időszakonként ismétlődő jövőbeni költségek után,
  - a nem pénzügyi garanciális kötelezettségek után,
  - egyéb jogszabályok alapján képzett céltartalék.

A tárgyévben képzett céltartalék igénybe vételét, felhasználását és felszabadítását a ráfordítások csökkenéseként kell elszámolni.

A céltartalék állomány, nyitó és záró értékét, valamint a tárgyévi mozgásokat bemutató adatokat (képzés, felhasználás, felszabadítás) a KELER a kiegészítő mellékletben jogcímenként részletezi.

A számviteli beszámítások utáni kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege és a kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Bruttó kitettség	Kockázat-mérséklés előtti érték	Átlagos kitettség érték
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	152 201	152 201	6 088
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	22	22	22
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	2	2	2
Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	11 678	11 678	101
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	4 115	4 115	20
Egyéb tételek+késedelmes tételek	6 536	6 536	68
Összes kitettség	174 554	174 554	

A bruttó kitettségek földrajzi - országonkénti - megoszlása kitettségi osztályonként

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Belgium	Magyarország	Lengyelország	Luxemburg	Németország	Románia	Svájc	Összesen
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	0	152 201	0	0	0	0	0	152 201
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	0	22	0	0	0	0	0	22
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	0	2	0	0	0	0	0	2
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	7	461	0	784	7 241	0	3 187	11 680
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	4	4 117	5	0	0	1	1	4 128
Egyéb tételek	0	6 520	0	1	0	0	0	6 521
Összes kitettség	11	163 323	5	785	7 241	1	3 188	174 554

A nettó kitétségek és az értékvesztés gazdasági ágazatonkénti megoszlása kitétségi osztályonként

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétségek	Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitétségek	Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétségek	Hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétségek	Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	Egyéb tételek+késedelmes tételek	Értékvesztés	Összesen
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	0	0	0	0	0	0	0	0
Feldolgozó ipar	0	0	0	0	10	0	1	11
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	0	0	0	7	0	1	8
Kereskedelem, gépjárműjavítás	0	0	0	0	3	0	2	5
Szállítás, raktározás	0	0	0	0	1	0	0	1
Szálláshelyszolgáltatás, vendéglátás	0	0	0	0	0	0	0	0
Információ, kommunikáció	0	0	0	0	33	0	2	35
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	0	0	0	11 678	4056	0	7	15 741
Ingtatlanügyek	0	0	0	0	2	0	0	2
Szakmai, tudományos tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	0	0	0	0	2	0	0	2
Egyéb tevékenységek	152 201	22	2	0	1	6 521	2	158 749
Ismeretlen ágazat	0	0	0	0	0	0	0	0
Összes kitétség	152 201	22	2	11 678	4 115	6 521	15	174 554

A bruttó kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettségi osztályonként

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	0-7 nap	8-14 nap	15-30 nap	31-90 nap	91-365 nap	1-2 év között	2-5 év között	5 év felett	Lejárat nélkül	Összesen
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitettségek	10 717	64 713	64 919	117	1 651	2 860	3 450	3 773	0	152 200
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitettségek	0	0	0	22	0	0	0	0	0	22
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitettségek	0	2	0	0	0	0	0	0	0	2
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	11 223	145	261	0	0	0	0	0	50	11 679
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	0	115	0	0	4 000	0	0	0	0	4 115
Egyéb tételek	0	2	0	0	15	0	3	15	6 501	6 536
Összes kitettség	21 940	64 977	65 180	139	5 666	2 860	3 453	3 788	6 551	174 554

Késedelmes tételek gazdasági ágazatonkénti bontásban

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Késedelmes tételek
Mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászat	0,11
Feldolgozó ipar	1,49
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0,86
Építőipar	0
Kereskedelem, gépjárműjavítás	1,96
Szállítás, raktározás	0,04
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	0
Információ, kommunikáció	1,63
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	4,73
Ingatlanügyek	0,79
Szakmai, tudományos tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	0,67
Egyéb tevékenységek	0,01
Ismeretlen ágazat	0
Összesen	12,29

Vevőkövetelésekből származó bruttó kitettség, értékvesztés és nettó kitettség gazdasági ágazatonkénti bontásban

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Bruttó kitettség	Értékvesztés	Nettó kitettség
Feldolgozó ipar	12	-1	11
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	8	-1	7
Kereskedelem, gépjárműjavítás	5	-2	3
Szállítás, raktározás	1	0	1
Információ, kommunikáció	23	-2	21
Szakmai, tudományos tevékenység, adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenység	3	-1	2
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	454	-7	447
Ingatlanügyek	1	-1	0
Szálláshely-szolgáltatás, vendéglátás	1	0	1
Egyéb tevékenységek	6	0	6
Összesen	514	-15	499

Elszámolt és visszaírt értékvesztés, illetve képzett és felhasznált céltartalék gazdasági ágazatonkénti bontásban

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Értékvesztés nyitó állománya 2013.01.01.	Értékvesztés képzése	Visszaírás - az adott évi ráfordítások csökkentésével	Visszaírás - az adott évi bevételek növelésével	Értékvesztés változása összesen (b-c-d)	Értékvesztés záró állománya 2013.12.31. (a+e)
	a	b	c	d	e	f
Feldolgozó ipar	1	0	0	0	0	1
Szállítás, raktározás	0	0	0	0	0	0
Villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás	0	1	0	0	1	1
Kereskedelem, gépjárműjavítás	0	3	0	1	2	2
Pénzügyi, biztosítási tevékenység	13	17	0	23	-6	7
Információ, kommunikáció	1	1	0	0	1	2
Egyéb tevékenységek	2	0	0	0	0	2
Összesen	17	22	0	24	-2	15

Céltartalék: Mivel a KELER él a Hpt. a 87. § (2) bekezdésében foglalt lehetőséggel és a korigált mérlegfőösszeg 1,25 százalékának megfelelő mértékben képez általános kockázati céltartalékot, ezért annak gazdasági ágazatbeli megoszlását kimutatni nem lehet.

A hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitétségek országokénti megoszlás szerinti bontásban

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Késedelmes tételek	Értékvesztés
Belgium	0	1
Lengyelország	0	1
Magyarország	11	12
Németország	1	1
Összesen	12	15

Azon kitétségekkel kapcsolatosan, amelyek esetében hitelminőség-romlás következett be az elszámolt értékvesztés és a képzett céltartalék a következő bontásban:

- a) **nyitó egyenlegek,**

- b) az adott időszak alatt elszámolt értékvesztés, illetve képzett céltartalék,
- c) az adott időszak alatt visszaírt értékvesztés, illetve felszabadított vagy felhasznált céltartalék, elkülönítetten feltüntetve az eredmény-kimutatást érintő tételeket,
- d) az adott időszak alatt a kitétségekből eredő becsült várható veszteségekre elszámolt, visszaírt értékvesztés, illetve képzett, felszabadított céltartalék, ideértve a devizaárfolyam-eltérésből, átalakulásból, leányvállalatok egyesüléséből, megszűnéséből és a tartalékok közötti átcsoportosításból eredőket is,
- e) a záró egyenlegek.

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	a)	b)	c)	d)	e)
Értékvesztés	17	22	24	2	15
Céltartalék	76	46	0	46	122

A sztenderd módszer vonatkozásában a kitétség értékek, valamint az egyes hitelminősítési besorolásokhoz tartozó hitelezési kockázat-mérséklési módszerek alkalmazása utáni és a szavatoló tőkéből levont kitétség értékek

A KELER nem alkalmaz elismert külső hitelminősítő szervezet vagy exporthitel-ügynökség általi hitelminősítést a kockázati súlyok meghatározásakor.

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Kockázat-mérséklés előtti érték	Kockázat-mérséklés utáni érték	Szavatoló tőkéből levont kitétség
Központi kormánnyal és központi bankkal szembeni kitétségek	152 201	152 201	0
Regionális kormánnyal és helyi önkormányzatokkal szembeni kitétségek	22	22	0
Közszektorbeli intézménnyel szembeni kitétségek	2	2	0
Hitelintézettel és befektetési vállalkozással szembeni kitétségek	11 678	11 678	0
Vállalkozással szemben fennálló rövid lejáratú követelések	4 115	4 115	1 882
Egyéb tételek	6 536	6 536	1 155
Összes kitétség	174 554	174 554	3 037

Hitelezési kockázat-mérséklés

A KELER nem alkalmaz mérlegen belüli és kívüli nettósítást.

A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló főbb elvek

A KELER saját kedvezményezettségre biztosítékokat a repó, a különböző típusú értékpapír kölcsönzési ügyletek, devizakonverzió, valamint a XETRA ügyletek esetében zárol.

A biztosítékok kezelésének részleteit az Általános Üzletszabályzat tartalmazza. A biztosítékok értékelésére naponta, az Értékpapír- és deviza befogadási kondícióban meghatározott értékelő áron kerül sor, beszámításuk az ugyanitt közzétett haircut-ok alkalmazása mellett történik.

Az elismert biztosítékok fő típusai

- számlapénz,
- bankgarancia,
- hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok

A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati koncentrációkkal kapcsolatos információk

Klasszikus kereskedelmi banki hitelezéssel a KELER taxatíve nem foglalkozhat. Koncentrációs kockázat kizárólag a treasury ügyletek esetében került azonosításra, melynek mértéke azonban a 2013. évi adatok szerint nem jelentős.

A fedezett, teljes kitettség érték

A KELER a repó- illetve értékpapír-kölcsönzési ügyletei esetében a pénzügyi biztosítékok átfogó módszerével számol.

2013. december 31-én a KELER nem rendelkezett elismert hitelkockázati fedezettel, ezért a fedezett, teljes kitettség értéke nulla.

2013 folyamán a KELER a kitettségei tekintetében nem vett figyelembe készfizető kezességet, garanciát vagy hitelderivatívát, fedezett ügyletként kizárólag a repó hitelek szerepeltek.

Egyéb információk a hitelezési kockázat kapcsán

A KELER nem alkalmazza külső hitelminősítő szervezet hitelminősítését, így ezekkel kapcsolatban nem rendelkezik nyilvánosságra hozandó információval.

2013. december 31-re vonatkozóan a KELER nem rendelkezett származtatott ügylettel.

Piaci kockázat**I. pilléres tőkekövetelmények a kereskedési könyv vonatkozásában**

2013. december 31-én, adatok millió forintban

Megnevezés	Tőkekövetelmény
Pozíciókockázat	308
Nagykockázat	0
Devizaárfolyam-kockázat	0
Árukockázat	0
Partnerkockázat	0,6

2013. december 31-re vonatkozóan a KELER nem rendelkezett repó ügyletekkel, ezért a kereskedési könyvi partnerkockázat kizárólag letétek, díjak és jutalékok kapcsán merülhet fel.

A KELER banki könyvében a KELER KSZF-ben lévő részesedés miatt átlépésre kerül a Hpt. 83. §-a szerinti befektetésekre vonatkozó korlát. A túllépés összege levonásra kerül a szavatoló tőkéből. Továbbá a KELER banki könyvében a KELER KSZF számára nyújtott készfizető kezességvállalás miatt fennáll a leányvállalattal szembeni nagykockázati limit átlépése. A limitátlépés mértéke a szavatoló tőkéből Hpt. 5. számú melléklet 28. pontjának megfelelően levonásra kerül.

A banki könyvi tételek kamatkockázatának jellege és az ezzel kapcsolatos értékelési elvek, valamint a kamatkockázat-mérésének gyakorisága

A KELER-ben a kereskedési könyvi kamatkockázat a meghatározó. A banki könyvi kamatkockázat mértéke alacsony, inkább forrásoldali. A kockázat mérése a kockázttalított érték módszerével történik, kihelyezett betétek esetében naponta, egyéb banki könyvi tételek esetében negyedévente.

A banki könyvi tételek kamatkockázatának kezelése során a hirtelen és váratlan kamatláb-változás hatásának mérésére alkalmazott mutató alakulása, devizanem szerinti bontásban

2013 folyamán a KELER a kamatsokk mérésére duration alapú kamatérzékenységet alkalmazott, illetve forgatókönyv elemzést is végzett négy scenárió alapján a kereskedési könyv kockázttalított értékére. A kamatsokk elvégzésére csak a magyar forint esetében került sor, mivel a többi devizában meglévő tétel kamatkockázata elhanyagolható, nem indokol külön stressz tesztet.

A 300 bázispontos kamatsokkot (párhuzamos hozamgörbe emelkedést) egyrészt a saját tőkére másrészt a kereskedési könyvi állampapír portfólióra végeztük el. A stressz tesztek következményeként előálló elméleti veszteség a mindenkor szavatoló tőke arányában a következőképp alakult.

Veszteség a szavatoló tőke arányában	300 bp-os kamatsokk a saját tőkére	300 bp-os kamatsokk az értékpapír portfólióra
2013. I. negyedév	7,0%	7,1%
2013. II. negyedév	6,8%	6,9%
2013. III. negyedév	7,1%	7,2%
2013. IV. negyedév	7,1%	7,2%

Működési kockázat

A működési kockázat vonatkozásában a KELER az alapmutató módszerének alkalmazására jogosult. A Hpt. 76/J. §. értelmében a tőkekövetelmény összege a 2012-es auditált adatok alapján, 2013-ra vonatkozóan 929 MFt volt.

A 2013-es auditált eredményeket is figyelembe véve, 2014-re vonatkozóan ez az összeg 934 MFt-ra változott.

Javadalmazási politika

A Javadalmazási Politikát az Igazgatóság alakítja ki. A Javadalmazási Politikának összhangban kell állnia a hatékony és eredményes kockázatkezeléssel, elő kell segítenie annak alkalmazását, és nem ösztönözhet a KELER kockázatvállalási limitjeit meghaladó kockázatok vállalására. A Javadalmazási Politikának a KELER üzleti stratégiájával, célkitűzésével, értékeivel és hosszú távú érdekeivel is összhangban kell állnia, valamint az érdekkonfliktus elkerülését célzó intézkedéseket kell tartalmaznia.

A javadalmazáspolitikai ösztönzési mutatók teljesülésének alapján kifizethető keretösszeg alapja az éves teljesítménybér 50%-a.

A KELER a 131/2011. (VII.18.) Korm. rendelet 7.§ (2) bekezdésben leírt teljesítménymutatókat valamint a ROE és NAV mutatókat alkalmazza.

A KELER a 131/2011. (VII.18.) Korm. rendelet 4.§ b) pontnak megfelelően pénzben történő kifizetést alkalmazza.

A Tisztségviselők díjazásának megállapítása a Közgyűlés hatáskörébe tartozik. A díjazás határozott összegű. A Tisztségviselők díjazását úgy kell megállapítani, hogy a díjazás mértéke igazodjon a felelősség mértékéhez, arányban álljon a Tisztségviselők munkájával, valamint megfeleljen az adott tisztség társadalmi elismertségének és gazdasági szférában elfogadott helyének, szerepének.

A javadalmazás meghatározása a kockázatra lényeges hatást gyakorló személyek esetén az alábbiak szerint történik:

- Alapbér: munkaszerződésben megállapított, évente felülvizsgált.
- Éves teljesítménybér: mértéke egyénenként kerül megállapításra, az alapbér százalékában. Az éves teljesítménybér 50%-a a Teljesítménymenedzsment rendszerből, 50%-a pedig a javadalmazás politikai ösztönző rendszerből tevődik össze. A javadalmazás politikai ösztönző rendszer keretösszegének felosztása a teljesítménybérek arányában kerül kifizetésre.
- Cégautó és mobiltelefon, valamint az egyéni használatra adott hordozható számítógép használata (kapcsolódó költségtérítések) a mindenkori belső szabályzatok, munkaszerződések és adójogszabályok figyelembevételével történik.
- Egyéb béren kívüli juttatások a mindenkori belső szabályzatoknak megfelelően (pl. csoportos balesetbiztosítás, egészségpénztári hozzájárulás, étkezési hozzájárulás).

A kockázatra lényeges hatást gyakorló személyek állandó jövedelmének összesített összege 177,9 millió forint; javadalmazásban részesült 19 fő. A 2013. évre vonatkozó teljesítményjavadalmazás kifizetésének mértéke 113 millió forint.. A teljesítményjavadalmazás formája 100%-ban készpénz.

További kérdések esetén kérjük, forduljanak bizalommal a Stratégia és Ügyfélkapcsolatok Igazgatóságunkhoz.

Elérhetőség:

Mátrai Károly

igazgató

Kockázatkezelési és Gazdasági Igazgatóság

matrai.karoly@keler.hu

Telefon: (06-1) 483 - 6230

Fax: (06-1) 342 - 3539

Csiszér Péter

igazgató

Stratégia és Ügyfélkapcsolatok Igazgatóság

csiszer.peter@keler.hu

Telefon: (06-1) 483 - 6274

Fax: (06-1) 483 - 6194